

Indtryk fra møde om erstatningsnatur den 31.10.2016

- **Politisk kontekst - ifølge Naturpakken:**

'...eksisterende naturområder [kan] være en hindring for erhvervsvirksomheder og offentlige myndigheder i forhold til udviklingsprojekter samt for landmændenes drift og dermed motivation til at pleje naturen.'

'Aftaleparterne er derfor enige om at undersøge mulighederne for at lave erstatningsnatur.'

'Der iværksættes en faglig udredning af, hvilke typer af § 3-natur eller andre arealer....., som kan indgå i en ordning om erstatningsnatur, og hvordan det sikres, at erstatningsnaturen kan etableres med en kvalitet der på sigt som minimum svarer til den nedlagte natur.'

- **Anlæggelse af erstatningsnatur bruges allerede i udstrakt grad som virkemiddel**

Især ifm byggeri- og anlægsarbejde. Ny [rapport](#) fra Dansk Center for Miljøvurdering viser, at compensation (anlæggelse af erstatningsnatur) i øjeblikket er den næstmest almindelige form for afbødende foranstaltning ifm VVM (efter minimering), selvom det er den lavest prioriterede form for afbødning*. Reglerne for brug af erstatningsnatur som virkemiddel indenfor landbruget er dog stadig meget restriktive.

*Prioritering ifht interessekonflikter mellem fx byggeri og natur er normalt:

1. undgå
2. minimere
3. reparere
4. kompensere

- **Der er faglig opbakning til, at erstatningsnatur kan give gode resultater**

I mange tilfælde er der reelt set mulighed for at skabe bedre natur end den, der nedlægges – fx ved at udtage marginaljorde på næringsfattig eller fugtig bund, som er bedre arronderet ifht eksisterende natur. Dog er det vanskeligt at erstatte fx gamle træer, gammel skov, grundvandspåvirkede naturtyper, næringsfattige naturtyper.

- **Dokumentation**

Der er rigtig god dokumentation for effekten af nogle typer af kompensationsaktiviteter, fx lykkes flytning af vandhuller næsten altid. Der vurderes ikke at være yderligere behov for at effekt-vurdere denne type aktiviteter (selvom der stadig bruges mange penge på dette). Men for de fleste andre (tørre) naturtyper, er der ingen dokumentation af virkning overhovedet. Dette skyldes især, at

- (i) der kun sjældent er midler til at følge op på effekten af at flytte natur
- (ii) tidshorisonten for monitorings-indsatsen er meget lang (10-15år)
- (iii) bygherrer ikke er interesserede i at vide det, hvis deres afbødningstiltag ikke virker.
- (iv)

- **Forslag til grundprincipper omkring erstatningsnatur (Rasmus Ejrnæs):**

1. *den nye natur skal være bedre arronderet end den gamle var (fx tæt på anden god natur)*
2. *forudsætningerne for den nye natur skal være bedre end de var for den gamle natur (fx bedre hydrologi, jordbundsforhold etc)*
3. *den nye natur skal være bedre beskyttet end den gamle var (tinglysning af fredning)*
4. *den nye natur skal forvaltes bedre end den gamle blev*
5. *den nye natur skal dække et større areal end den gamle gjorde*

- **En fælles national 'erstatnings-pulje'?**

En interessant mulighed er at sætte private 'aflads-midler' fra bygge/anlægsprojekter i en fælles, national pulje, og bruge disse midler til strategisk at frikøbe arealer af høj biodiversitetsmæssig værdi, som ellers ikke er under beskyttelse. Denne strategi vil i praksis sikre meget mere biodiversitet end anlæggelse af ny natur. Det er dog en udfordring, at vi mangler en kortlægning af vores mest værdifulde natur. Derfor kan en omkostningseffektiv prioritering af midler til frikøb være vanskelig. Samtidig kan en 'pulje-løsning'/national strategi for opkøb af værdifuld natur betyde, at der ikke altid findes lokal erstatning for tabt natur. Kan vi acceptere, at nogle kommuner bliver helt naturløse?

- **Andre udfordringer og tanker ifht. nuværende praksis omkring erstatningsnatur:**

1. Det er i øjeblikket uklart, hvem der sidder med ansvaret, hvis afbødningseffekter ikke virker.
2. Det kan være en udfordring at finde en modtager for erstatningsnaturen. Typisk er det private lodsejere, der tager imod, men i så fald kan det være svært at stille garantier for arealets videre skæbne.
3. Hvis ansvar er det at sørge for pleje af den nyoprettede natur? Og hvor længe ud i fremtiden?
4. Der mangler konsensus omkring kompensationsforhold – skal det være 1:1, 1:2 eller...? Kan man veksle areal for kvalitet?
5. Mulighed for lovgivning om 'naturzone' – den nye natur skal KUN have natur som formål.
6. Kan/må/vil man flytte arter til ny-anlagt natur?